

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET FÖRORDNING nr 25/14

Datum

10.12.2014

Dnr

1238/14/2013

Ikraftträdelse- och giltighetstid

1.1.2015- tillsvidare

Upphäver / Ändrar

Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om bekämpning av Newcastle'sjuka och aviär influensa (272/1996)

Bemyndigande

Lagen om djursjukdomar (441/2013) 20 § 3 mom., 22 § 3 mom., 23 § 4 mom., 24 § 4 mom., 26 § 4 mom., 33 § 3 mom., 34 § 2 mom., 38 § 2 mom.

Läkemedelslagen (395/1987) 21 h §

Lagen om ett system av identifiering av djur (238/2010) 29 §

Motsvarande EG-rättsakter

Rådets direktiv 92/66/EEG; EGT nr L 260, 5.9.1992, s. 1

Jord- och skogsbruksministeriets förordning

om bekämpning av Newcastle'sjuka

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av lagen om djursjukdomar (441 /2013), 21 h § i läkemedelslagen (395/1987), sådan paragrafen lyder i lag 311/2009, och 29 § i lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på bekämpning av Newcastle'sjuka.

2 §

Undersökning som ska utföras vid misstanke om djursjukdom

I samband med en sådan undersökning som avses i 20 § i lagen om djursjukdomar ska tillsynsmyndigheten samla in uppgifter separat för varje djurhållningsplats med början senast den sjunde dagen innan de kliniska symtomen visat sig.

Prover som tas för diagnostik av sjukdomen ska sändas för analys till Livsmedelssäkerhetsverket.

3 §

Beslut för att förhindra spridning av Newcastle'sjuka

Om Newcastle'sjuka konstateras hos fåglar eller om en formell misstanke om djursjukdom föreligger, ska regionförvaltningsverket fatta ett beslut enligt 23 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar, genom vilket

- 1) det, utöver vad som anges om förteckning som ska föras över fåglar på en djurhållningsplats i jord- och skogsbruksministeriets förordning om identifiering av fjäderfä och vissa andra fåglar (867/2010), nedan identifieringsförordningen, bestäms att en förteckning ska föras flockvis över fåglar som dött och insjuknat på djurhållningsplatsen,
- 2) det bestäms att fåglarna ska hållas i djurstallar eller på något annat ställe där de kan isoleras,
- 3) det förbjuds att fåglar flyttas och överläts från djurhållningsplatsen,
- 4) det förbjuds att fåglar tas emot till djurhållningsplatsen,
- 5) det förbjuds att ägg förs bort från djurhållningsplatsen,
- 6) det förbjuds att andra produkter av fåglar än de som avses i 5 punkten, foder, strö och stallgödsel samt andra ämnen och föremål som eventuellt kan sprida Newcastlejuka tas in till djurhållningsplatsen och förs bort därifrån, med undantag av fågelkadaver som förs för att bortskaffas,
- 7) det förbjuds att andra djur än fåglar tas emot och förs bort från djurhållningsplatsen,
- 8) det förbjuds att personer släpps in till djurhållningsplatsen i andra fall än när det är nödvändigt eller när det finns skäl som har med bekämpningen av sjukdomen att göra samt att personer kommer till och avlägsnar sig från djurhållningsplatsen i annan omfattning än vad som är nödvändigt och att fordon flyttas från djurhållningsplatsen till en annan djurhållningsplats för fåglar innan det har gått minst två dygn efter det att de har lämnat djurhållningsplatsen,
- 9) det bestäms att fordonen samt personlig skyddsutrustning ska rengöras på tillbörligt sätt och att desinfektion ska utföras i anslutning till djurstallarnas och djurhållningsplatsens in- och utgångar, och
- 10) det bestäms att hundar ska hållas kopplade, katter och vilda fåglar hindras från att komma in i djurstallarna och behövliga åtgärder vidtas för att utrota gnagare och insekter.

4 §

Dispens från beslut

Dispens enligt 23 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar kan avse förbud enligt 3 § 5, 6, 7 och 8 punkten. En förutsättning för dispens gällande 3 § punkt 5 är att äggen skickas direkt till en sådan i enlighet med livsmedelslagen (23/2006) godkänd anläggning som tillverkar eller hanterar äggprodukter för att hanteras enligt kapitel II avsnitt X i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (EG) 853/2004 och att dispensen uppfyller kraven i bilaga I till rådets direktiv 92/66/EG.

5 §

Newcastlesjukans ursprung och utbredning

I en utredning eller undersökning som avses i 22 § i lagen om djursjukdomar ska det bedömas om de fakta som kommit fram utgör en tillräcklig grund för en formell misstanke om djursjukdom enligt nämnda paragraf också på en sådan spårad djurhållningsplats från eller till vilken sjukdomen kan ha spridits. Vid en formell misstanke om djursjukdom tillämpas bestämmelserna i 3 och 4 §.

6 §

Beslut om utrotande av Newcastlejuka på en djurhållningsplats

Efter det att Newcastlejuka har konstaterats på en djurhållningsplats ska Livsmedelssäkerhetsverket genom ett beslut enligt 26 § i lagen om djursjukdomar specifikt för djurhållningsplatsen bestämma att

- 1) alla fåglar avlivas och kadavren av dem bortskaffas,
- 2) alla kläckägg och alla ägg som är avsedda som livsmedel bortskaffas, och
- 3) andra med Newcastlejuka sannolikt kontaminerade biprodukter än de som avses i 1 punkten, andra produkter än de som avses i 2 punkten samt foder, strö och andra ämnen bortskaffas eller hanteras.

Dessutom ska det i beslutet bestämmas att de åtgärder som avses i 1 mom. 1–3 punkten ska genomföras på ett sätt som inte medför risk för spridning av Newcastlejuka och att det efter att åtgärderna är genomförda utförs rengöring och desinfektion av

- 1) de byggnader där fåglarna har hållits och byggnadernas omgivning,
- 2) de fordon som har använts för att transportera sådana produkter och ämnen som avses i 1 mom. 1–3 punkten och som ska bortskaffas, och
- 3) de arbetsredskap och den utrustning som använts i djurskötseln samt annan materiel och utrustning som sannolikt kontaminerats.

Om de arbetsredskap, den utrustning och annan materiel som avses i 2 mom. 3 punkten inte kan desinficeras ska de bortskaffas.

Av beslutet ska det framgå att det är tillåtet att ta emot nya fåglar till djurhållningsplatsen tidigast 21 dygn efter det att de åtgärder för utrotande av sjukdomen som avses i 1–3 mom. har genomförts och att de fåglar som mottagits före ett beslut enligt 23 § i lagen om djursjukdomar har hävts undersöks med tanke på Newcastlejuka.

Den tillsynsmyndighet som verkställer beslutet ska föra en detaljerad förteckning över egendom som har bortskaffats.

7 §

Giltighetstiden för beslut som fattas i syfte att förhindra spridning av Newcastlejuka

Regionförvaltningsverket kan delvis upphäva ett beslut enligt 3 §, när de åtgärder för utrotande av sjukdomen som avses i 6 § har slutförts och djurhållningsplatsen har varit tom minst den tid som avses i 6 § 4 mom. Beslutet ska dock förbli i kraft till den del det genom beslutet förbjuds att föra bort fåglar och ägg från djurhållningsplatsen. På dispens från ett förbud som förblivit i kraft tillämpas bestämmelserna i 4 §.

Regionförvaltningsverket kan helt upphäva ett beslut enligt 1 mom. efter det att

- 1) de undersökningar av nya fåglar som tagits emot till djurhållningsplatsen har utförts och resultaten har varit negativa vad gäller Newcastlejukan, eller
- 2) djurhållningsplatsen har varit tom i minst sex månader.

Utöver det som föreskrivs i 1–2 mom. kan ett beslut som avses i 23 § i lagen om djursjukdomar upphävas då en formell misstanke om djursjukdom har uteslutits.

8 §

Spårning, behandling och bortskaffande av produkter

Livsmedelssäkerhetsverket ska på basis av en utredning som avses i 29 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar bestämma att följande produkter vars ursprung spårats till djurhållningsplatsen ska bortskaffas i enlighet med 2 mom. i nämnda paragraf under Newcastlejukans förmodade inkubationstid:

- 1) kött av slaktade fåglar, och
- 2) kläckägg och ägg som är avsedda som livsmedel.

9 §

Undantag som gäller djurhållningsplatser som består av separata produktionsenheter

Om en djurhållningsplats består av två eller flera separata produktionsenheter, kan Livsmedelssäkerhetsverket med avvikelse från vad som föreskrivs i 6 § 1 mom. 1 punkten besluta att fåglarna i en produktionsenhet där det på basis av undersökningar konstaterats att Newcastlejuka inte förekommer inte ska avlivas. På produktionsenheten tillämpas då inte heller i övrigt vad som bestäms i 6 §.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att produktionsenheten före förekomsten av sjukdomen på djurhållningsplatsen har uppfyllt och fortfarande uppfyller följande krav:

- 1) enheten är funktionsmässigt och strukturellt helt fristående från en enhet med smittade fåglar,

- 2) de fåglar som hålls i enheten sköts av annan personal och med andra redskap och anordningar än fåglarna i en enhet där det förekommer smittade fåglar, och
- 3) personer som har tillträde till enheten använder skyddskläder och skyddsskodon som inte används utanför enheten.

10 §

Newcastlesjuka i djurparker, försöksdjursanläggningar eller på andra särskilda ställen

Med avvikelse från 6 § 1 mom. 1 punkten kan Livsmedelssäkerhetsverket besluta att fåglarna på en djurhållningsplats eller en del av dem inte ska avlivas, om det att fåglarna hålls vid liv inte medför risk för spridning av Newcastlesjuka utanför djurhållningsplatsen och om djurhållningsplatsen är

- 1) en cirkus,
- 2) en sällskapsdjursaffär,
- 3) en djurpark, ett viltreservat, en permanent djurutställning eller någon annan djurhållningsplats där fåglar hålls för vetenskaplig forskning eller för bevarande av utrotningshotade eller sällsynta raser,
- 4) en försöksdjursanläggning,
- 5) ett duvslag, eller
- 6) en annan djurhållningsplats varifrån Newcastlesjukan enligt Livsmedelssäkerhetsverkets bedömning inte kan spridas utanför djurhållningsplatsen.

Livsmedelssäkerhetsverket ska förbjuda att fåglar som hålls vid liv på de grunder som avses i 1 mom. flyttas och överläts från djurhållningsplatsen under minst de 60 dygn som följer efter det att de kliniska symtomen på Newcastlesjuka försvunnit. Dessutom ska biprodukter, foder och strö som kan vara kontaminerade bortskaffas, liksom biprodukter och strö som ansamlats under nämnda tidsperiod. De fåglar som hålls vid liv ska inspekteras och journalföringen av dem kontrolleras i enlighet med 26 § i lagen om djursjukdomar, för att det ska kunna säkerställas att det inte finns någon risk för spridning av smittan utanför djurhållningsplatsen.

Om fåglarna eller en del av dem på djurhållningsplatsen inte avlivas iaktas i fråga om giltighetstiden för ett beslut som fattas med stöd av 23 § i lagen om djursjukdomar och som gäller en djurhållningsplats vad som föreskrivits i 24 § 1 mom. i nämnda lag. Det är också möjligt att med beaktande av djurhållningsplatsens verksamhet och spridningsrisken för Newcastlesjukan göra behövliga ändringar i de i beslutet föreskrivna förbud, begränsningar och åtgärder som gäller människors och fordons rätt att röra sig.

Livsmedelssäkerhetsverket ska utan dröjsmål underrätta jord- och skogbruksministeriet om tillämpningen av 1 mom.

11 §

Inrättande av en restriktionszon

När Newcastlesjuka har konstaterats på en djurhållningsplats ska Livsmedelssäkerhetsverket i enlighet med 33 § i lagen om djursjukdomar på det område som omgärdar djurhållningsplatsen inrätta en restriktionszon, som indelas i en skyddszon och en övervakningszon. Skyddszonens gräns ska ligga på minst tre kilometers avstånd och övervakningszonens gräns på minst tio kilometers avstånd från den djurhållningsplats där Newcastlesjuka har konstaterats.

Det är dock inte nödvändigt att inrätta en restriktionszon om det är fråga om en i 10 § avsedd djurhållningsplats, ett slakteri eller en gränskontrollstation.

12 § *Åtgärder inom skydds-zoner*

Livsmedelssäkerhetsverket ska i enlighet med 34 § i lagen om djursjukdomar

- 1) bestämma att kommunalveterinären inspekterar fåglarna på djurhållningsplatser för fåglar inom skydds-zonen med tanke på Newcastlesjuka samt säkerställer att det i fråga om alla djurhållningsplatser för fåglar har iakttagits vad som föreskrivs om identifiering av djurhållningsplatser för fåglar och om anmälan till myndighet i lagen om ett system för identifiering av djur och i identifieringsförrordningen,
- 2) bestämma att fåglarna på en djurhållningsplats för fåglar som befinner sig inom en skydds-zon hålls i djurstallar eller annars isolerade,
- 3) bestämma att desinfektion ordnas på tillbörligt sätt vid djurhållningsplatsens in- och utgångar som befinner sig inom en skydds-zon,
- 4) förbjuda att fåglar transporteras inom skydds-zonen, med undantag av transitering längs landsvägs- och järnvägstrafikens huvudleder, och
- 5) förbjuda att produkter och biprodukter från fåglar samt strö transporteras bort från en djurhållningsplats för fåglar som befinner sig inom en skydds-zon.

Regionförvaltningsverket kan ge dispens från förbuden i 1 mom. i enlighet med 38 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar, om dispensen gäller

- 1) transport av fåglar från en djurhållningsplats för att direkt slaktas vid ett utsett slakteri,
- 2) transport av dagsgamla kycklingar eller värpningsklara unghöns från en djurhållningsplats till en annan utsedd djurhållningsplats, eller
- 3) transport av kläckägg från en djurhållningsplats till ett utsett kläckeri.

Om dispensen gäller sådan transport av fåglar för slakt som avses i 2 mom. 1 punkten ska köttet från fåglarna märkas med ett sådant särskilt märke som avses i 13 § i jord- och skogsbruksministeriets förrordning om köttbesiktning (1470/2011). En förutsättning för dispens enligt 2 mom. 2 punkten är att andra fåglar inte hålls i den utsedda djurhållningsplatsen samt för dispens enligt 2 mom. 3 punkten att kläckäggen och deras förpackningar desinficeras före transporten.

13 § *Åtgärder inom övervaknings-zoner*

Livsmedelssäkerhetsverket ska i enlighet med 34 § i lagen om djursjukdomar

- 1) bestämma att kommunalveterinären säkerställer att det i fråga om alla djurhållningsplatser för fåglar har iakttagits vad som föreskrivs om identifiering av djurhållningsplatser för fåglar och om anmälan till myndighet i lagen om ett system för identifiering av djur och identifieringsförrordningen,
- 2) förbjuda att fåglar och kläckägg transporteras inom övervaknings-zonen, med undantag av transitering längs landsvägs- och järnvägstrafikens huvudleder,
- 3) förbjuda att fåglar transporteras till områden utanför övervaknings-zonen under de 15 dygn som följer efter det att zonen inrättades,
- 4) förbjuda att strö och biprodukter av fåglar transporteras till områden utanför övervaknings-zonen.

Regionförvaltningsverket kan ge dispens från förbuden i 1 mom. i enlighet med 38 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar, om dispensen gäller

- 1) transport av fåglar och kläckägg inom övervaknings-zonen,
- 2) transport av fåglar från en övervaknings-zon för att direkt slaktas vid ett utsett slakteri,
- 3) transport av kläckägg från en övervaknings-zon till ett utsett kläckeri.

Om dispensen gäller sådan transport av fåglar för slakt som avses i 2 mom. 2 punkten ska köttet från fåglarna märkas med ett sådant särskilt märke som avses i 13 § i jord- och skogsbruksministeriets förrordning om köttbesiktning. En förutsättning för dispens enligt 2 mom. 3 punkten är att kläckäggen och deras förpackningar desinficeras före transporten.

14 §

Avveckling av en restriktionszon

Livsmedelssäkerhetsverket kan i enlighet med 33 § i lagen om djursjukdomar delvis upphäva ett beslut som gäller en restriktionszon så att de åtgärder som avses i 12 § upphävs tidigast 21 dygn efter att de rengörings- och desinfektionsåtgärder som avses i 6 § har genomförts på den djurhållningsplats där Newcastle sjuka har konstaterats. Efter det att skyddszonen har avvecklats ska 13 § tillämpas inom hela restriktionszonen.

Livsmedelssäkerhetsverket kan i sin helhet upphäva ett beslut som gäller en restriktionszon tidigast 30 dygn efter det att rengörings- och desinficeringsåtgärderna som avses i 6 § har genomförts på den djurhållningsplats där Newcastle sjuka har konstaterats.

15 §

Vaccinering

Det är förbjudet att vaccinera fåglar mot Newcastle sjuka om inte något annat bestäms enligt 11 § 3 mom. eller 40 § 4 mom. i lagen om djursjukdomar.

16 §

Beredskapsplaner

Livsmedelssäkerhetsverket ska utarbeta en nationell beredskapsplan med tanke på Newcastle sjuka i enlighet med artikel 21 i och bilaga VII till rådets direktiv 92/66/EEG om införande av gemenskapsåtgärder för bekämpning av Newcastle sjuka.

I beredskapsplaner som gäller regionförvaltningsverkets verksamhetsområde ska reserveras de lokaler, den personal och alla de redskap och tillbehör som behövs för att sjukdomen ska kunna utrotas snabbt och effektivt.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om bekämpning av Newcastle sjuka och aviär influensa (272/1996).

Helsingfors den 10 december 2014

Jord- och skogsbruksminister

Petteri Orpo

Veterinäröverinspektör

Ulla Joutsenlahti